

סגן דושנייצקי צבי-דב

12520

בן בלה וויסף

נולד ב- ב' באלוול תרפ"ב 26.8.1922

שרת בגדוד "דרור" 14

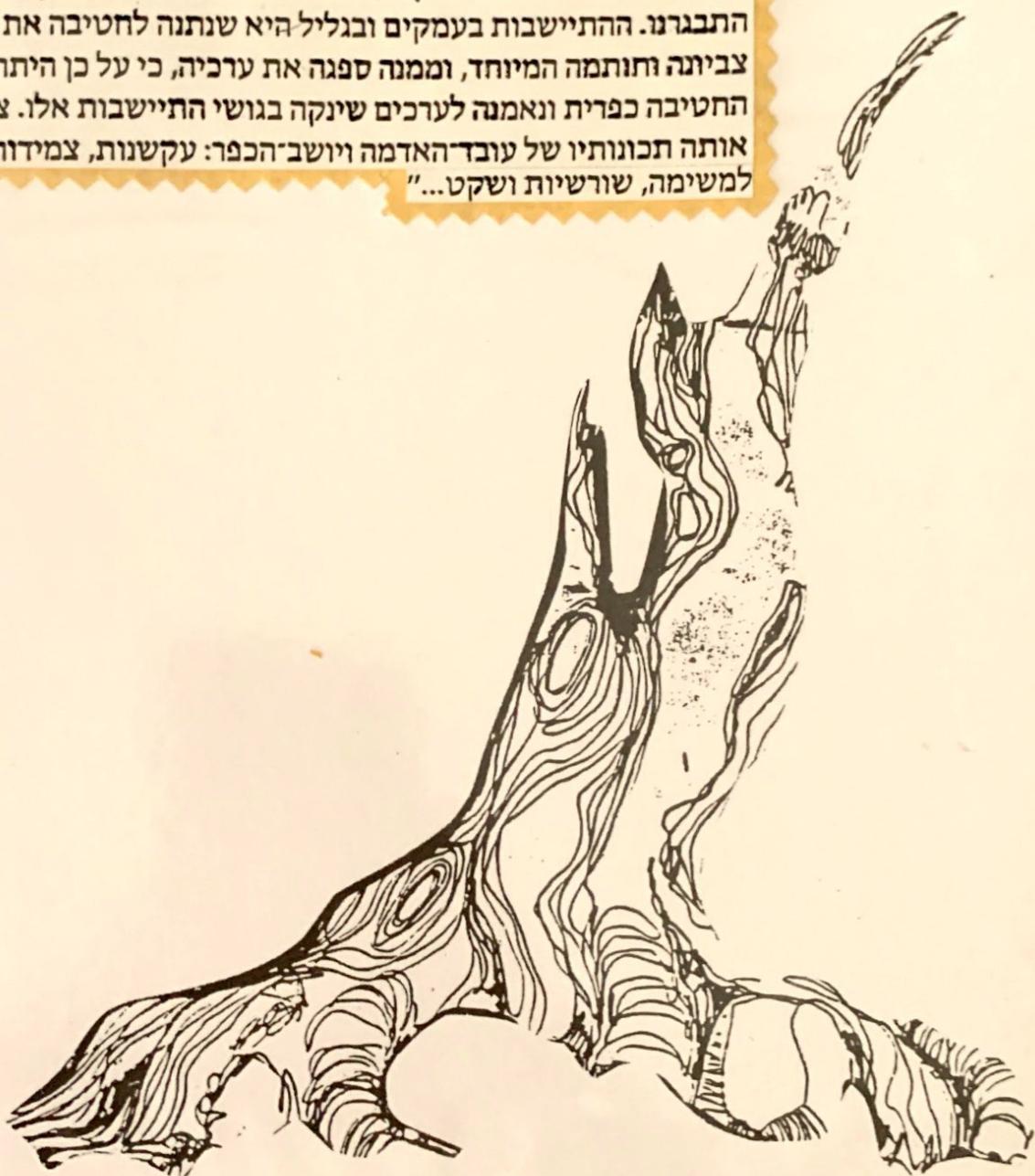
נהל ב- 9.6.1948

בקרב ליד סגירה.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון וריבועים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותן הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מורתבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשים חדשים חסימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל וממח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחוראות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו בקשידות או חובשות קרבויות. כבר במלחמת העצמאות הייתה החטיבה גולני כור היתוך לילדיה הארץ ולבני העליות השונות. בסיכון המבוא שכחוב נחום גולן בספר "אלין ושלח" נאמר: "...צמחנו בטע הגלילי ובמשורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחובנו אופקים - התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל-הייא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוודה, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן הייתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכיהם שינקה בגושי ההתיישבות אלו. צינו אותה תוכנותיו של עובדי האדמה ויושב-הכפר: עקשות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

הקרבות ב hyperspace צבי דב זיל

קרבות מנדירין - לנ'וֹן

הקרב לכיבוש מנדירין נוג, למעשה, הקרב הנשכח של החטיבה. יתכן וגרמה לכך העובדה שסתלחתה סנק היה קצהה במידה חסימת, ובפרק משומם שטרורום היינו אותו זמן בסיוםה של מערכת גדרולה בעמקה היורדן, שהafilمت, בהיקפה וחומרתה, על מצע זה. אך חשיבותו האסטרטגית של המקום והיתרונות שהקנה לנו הובילו לפעשה אינן מצדיקים את השכחה שלא-מדעת.

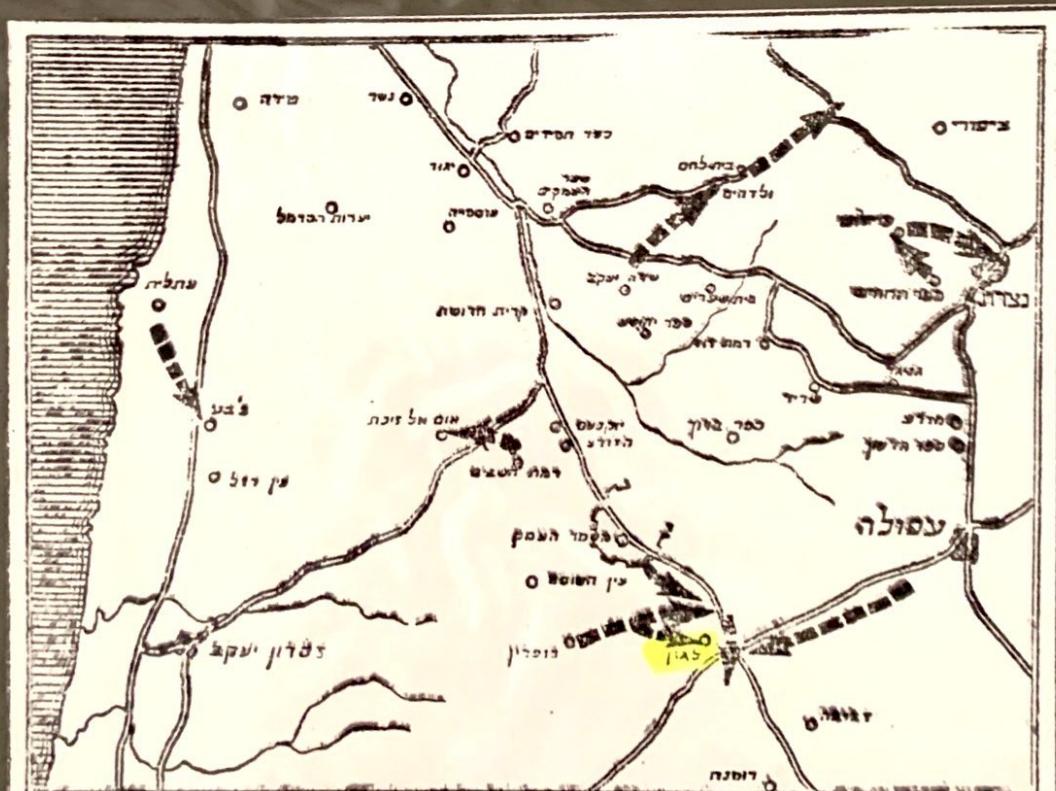
מג'דו ולבקן, השוכנים בפתחו של ואדי-ערדה, הנם המשלטים הטבעיים שבפתחה העמק, על הדרך הירашית, המובילה אליו גם שפתה החופף. ואחוותנו במשלטים אלה — פירושה היה הרקמת הסכנה, שארבה ליישובינו בעמק מכיוון זה. נוסף לכך, תיפיסתנו קצה זה של ואדי-ערדה, בעוד כוחותינו במערב שליטים על פתחו השמי של הוadi, הקנהו לנו את השלטון על הוadi כולם, ובסופה של דבר נפל זה לידיינו ללא קרב, בשעה שנעשו הסכמי שביתת נשק.

מנדיו הייתה פאה ומתחם יורת קרב לכל צבא שעבר לאורך הארץ, מצפון לדורות או להיפך. ברוב המקרים היה זה קרב בין שני צבאות אשר האחד מתם מחזיק בפתחה הנ'וא ומנסה למנוע את הדבאת השני מלעבורה בו. קרב ההשתלשות שלנו על מג'דו שוניה היה באופיו; היה זה קרב על המשלטים למשמעותם. לא היה בדעתו לפרך, אותה שעה, ולהתחבר דרך ואדי-ערדה עם כוחותינו שכשפלת השרון, ומצד שני לא היה בדעתו ואובי לפוך צפונה דרך הוadi, אל תוך העמק. קרב היה, איפוא, קרב-בטענה: השתלשות על גמשלטים לצורך מניעת נסיגות אויב לפרך דרכו איזה. דבר זה בא לידי ביטוי בגודל הכוחות ששותפו במערכה ובדרך הגישה והתקבבות של כוחותינו התוקפים.

פעילותות זו שקייטה במשך כל הזמן, יזרה מתקינות מתמדת בקרבת האויב ווירטקה כמות ניכרת
מכוחותיו אל גבורה. היהה בכך הסתנה דעתו של האויב מכך נזקודה תודעה שלו במאגרות הпустק.
עם כיבושה של דווין ב-28.5.48 עז כוחות גודן "דאען", הולמנו — למרוחה הולך שהיינו מודים
ובכל גורוגת גורוגת — לבצע את כיבוש מיזו—לגן במאגרות, כדי לשב את התקן השגדה למ' גנדי
הזרומינטורי של עמק בוןין.

ב-30.6.48 בבעו ייחודה מבוז "דורו" ואחריהם את מיזו ולכון מידי המקרים העמיצניים
העיראקים. אבל בכך לא נחתיפה פרשו של אודר זה, השיבתו של המקסם לא נזקקה לפחות
עם כיבושו על דיאנו, והוא חזר לאפקו, בכל חזנותו, נקודות מסכנות בסביבה. האויב אף צפה להשתלט
על בישת-סרגול' ועל תל-הציג שפדרום לו, אך נהדף משם. הפעולות בסביבות מנז'ו ותול-הציג לא פסקה
אף לא ביום ה-10.7.48 ובגעה לשיאו ולסופה פונטיון הוגasz, שבוצע ב-15.7.48 על ידי כוחות
בקומיסיס בסיעו שרין וארטולריה עיראקיים, לפבוש את האזור מייד ייחודה היל'ם שאותו-כך נשליטים.
בדוד "ברק", שהיה באותו יום בפעולה העתק, הרגע לפועלם הוויך יד עם החימם, את ההתקפה.
הגע כי פן השיג אותו פברוש, שבעצם צוירות וחלשיות רבת על ידי גודן "דאען", עלה מעמודה
המפעלה להגנה העתק, אשר שינה את מצבו בחיל אוּץ זה פן אפקה אל חקאה ושימטה פן היל'ם,
יסור למכונן פעולות יומיומיות לשחרור עמק בוןין וויל'ין-ערן.

קרבנות השמך המעדבי

לוחם משנת 1948

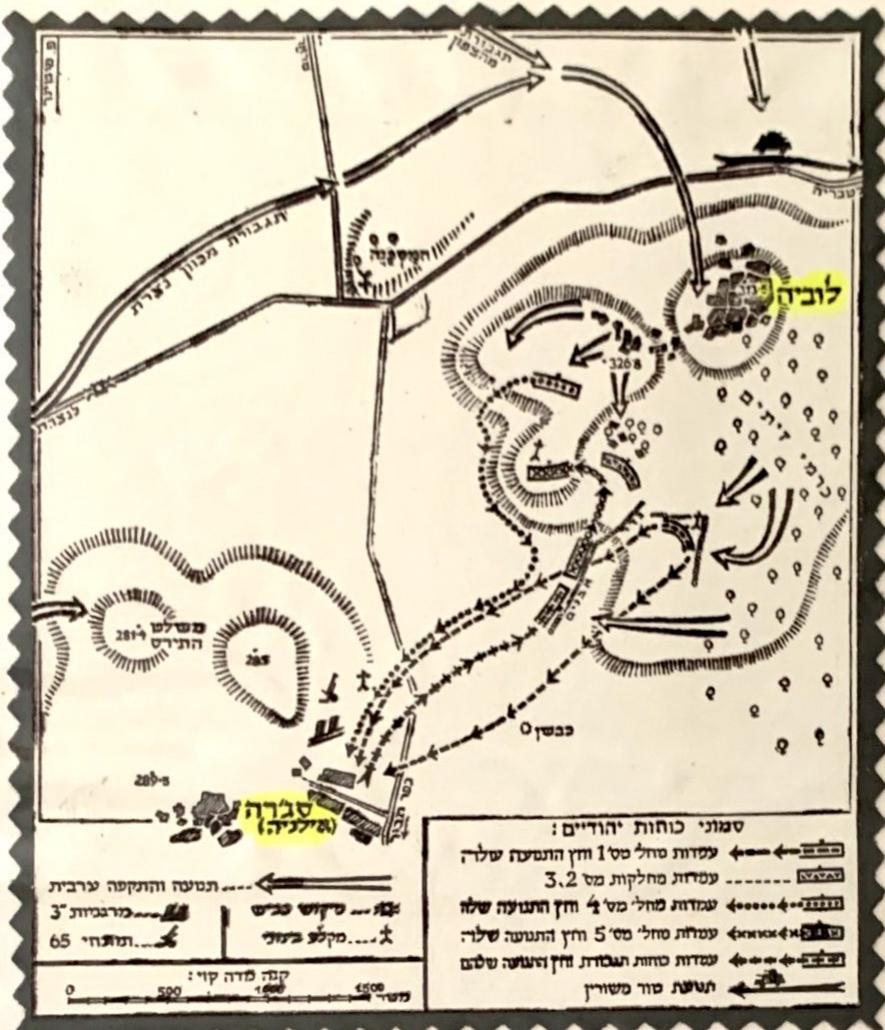

ההתקפה על לוביה

הכפר הערבי לוביה שוכן מדרום להצטלבות נגבישים נזרה—טבריה ועזה.— פאראזיה. יכולם אנו לראות כפר זה כאחת מנקודות המאהו העיקריות של האויב בגליל המרכזיה-תחנות, אשר שימושה «טריז» מכיוון צפונית-מזרחית לעבר מושלש השטח העברי, אשר את צלעותיו היו הבושים עפולה—כפר-עבורי—טבריה, עפולה—בית-שאן והצלע המורחית—בקעת-הירדן—כנרת. בתוכף מזבחו זה הינה תמיד לוביה עשויה לשמש לוחק-פיצה לכוחות «צבאי-הצלחה» של קאϊובי, אחינו בגליל המרכז, בניסיונותם לנתק זו את גלילי-העלינו והו את עמק-הירדן ממרכזי הארץ, ואכן, קייט היה באותה תקופה חSSH רציני, (ואמנם, בעבר זמן נתברר כי היה לחשיסיסון רב), שהאטראב יעשה נסיוון ל«תגועת-טגיעה» מהתה: זרוע אחת, של קאאג'י מצפון, תתקומם מלוביה דרום: וזרועה שנייה, של כוחות ערקיים, מתקופת אדרום צפונה, בקו גניין— עפולה (או, של כוחות טורייט — מה מזרח).*

במידה ששתי זרועות אלו היו נפשטוות, מוצאות לטועל ומשיגות את מטרתן, היינו גורמות לניתוק בכלל. אולם נוסף לתפקידה זו של לוביה, תפקידה האסטרטגי, מילאה גם תפקיד טקטטי מוחשי ביותר. תגועתה הגלילית-תגועפת, מאות מטרים בלבד מהצטלבות הבלתיים, אפשרה לכפות שליטה מלאה על התגועה **בעוזק-תת-תגועה** כפר-תבורו — טבריה העובר הצטלבות זו שליטה זו נזנפשה עוד יותר ע"י משלט שהלה תפוס ע"י האויב — משלט חרבת-מסתנה — ממש בהצטלבותו, מקצת מצפון לה. מتوزאת מזבח זה נאלצה (מאז חודש מרץ 1948) כל התגועה חיה-זיהו לעמק-הירדן ולגליל-המורח' לעبور דרך כביש אחד בלבד — כביש יבנאל — ובר שהיא בלתי-דריא מתחזקת רבות המטריה המרכזית של כוות כוותינו לכיבוש לוביה ותמה טקטית — לפחות את הגביש מכפר-תבור וסגירה אל טבריה: אך בslt ובזונת אחת ליוו, כי ע"י כך גם ייחסם עורך התגועה הראשי של האויב מתחזקן אל משענו שבנטיר, את קטעי הביש: נזרה — אראב-מסכנה — מראן.

לא עבר זמן רב פזון ששתי הפלקאות עבו את השכינה
הכבדות שפדרום ג'וביה, ונסוגו לעבר מנירה, והרנעתה תוהה
ומרגמותה עס בוקר, עס הכנס התפוגה לתוכפה, בישרה
טחטה אובי גדוח המפששת ובאה על הטעובה, הכהות ננטצאו
במושבחיי בעקרים מן חזרובת של גדוח דדורו — שמי ירידת ס' —
ריאת, שרוכם לא תנסה עדי בחרב ירידת ס' ברק' ולגנה ברבק'

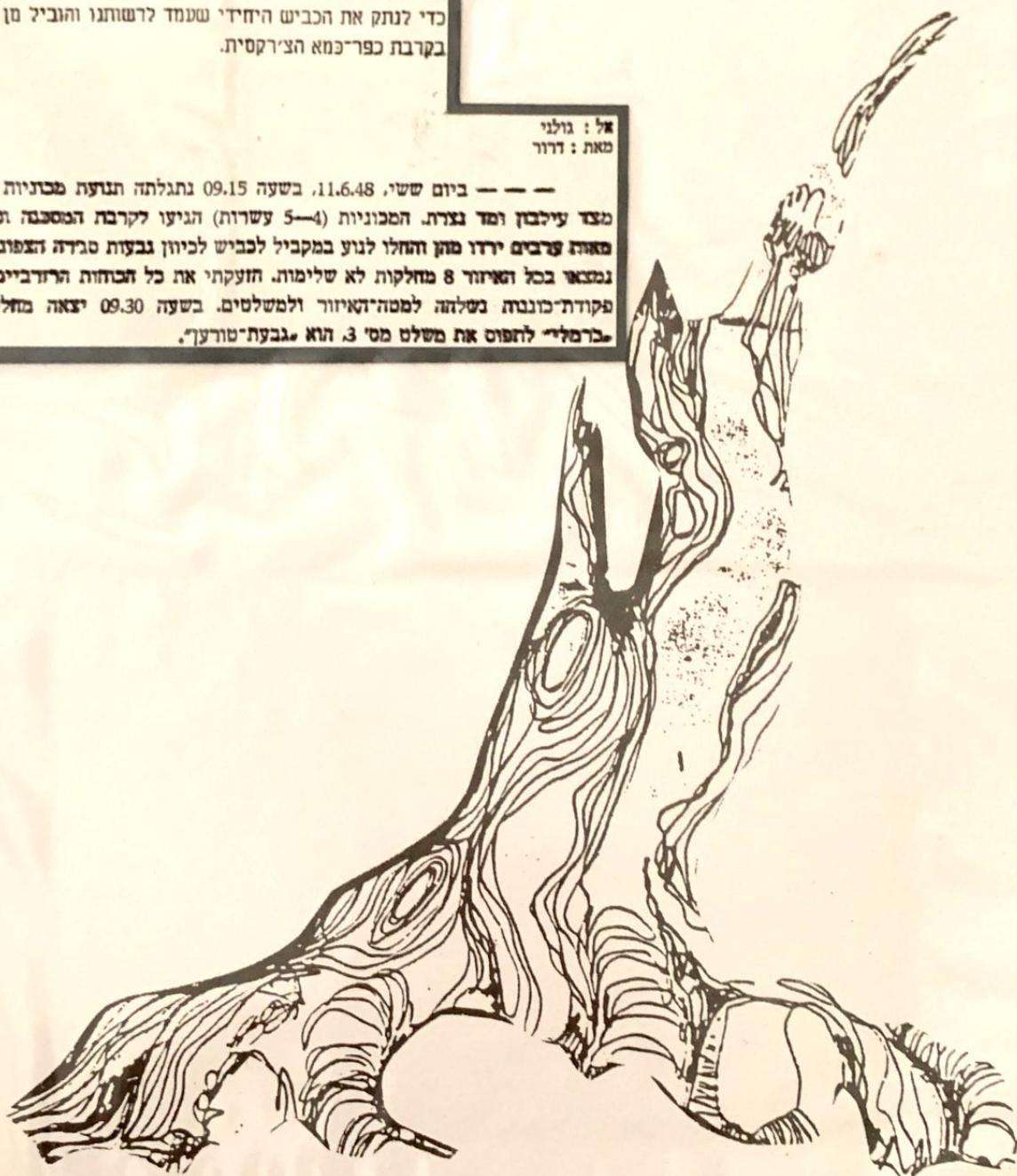
— תגרורה שחעהה לזרת חוקי גוביה
חיל-אוקני נמצא אוחה שנה בגליל-הפרcki, בכוונה אתחזע
על ציד מודר — סגדל את צוארכ-ביבוק' חזק שהזקנו בו בבעיטה
גינוסר : התקפה זו צריכה היהת לבוא בתיואס טס ותקפה הארים
בגנות משמר-ירדן וטורתה היהת גנתך, לאראת השפוגה, את
הגליל-העלין המזרחי על ידי שתי זרועות מלוחם..

ביחס-מה. ו' ב' ש. התקפה כחוינו על לוביה אם יהוד
הומניט של המבצע המוחזם, ואוקני ביכר, על-כן, לנצל את
כשלוננו בלביה כדי להטיל את כל כובד-הצוו בגורה וזולאשין
לעפמו שני הישגים עיקרים : א) הרחקת האיים צפונות טפננה
עלבון, העורק החפשי היהודי שהיה בראשו והוביל גנזרת. ב) ביצוע
শশ'ת-הניתוק, שהועיד לפצמו, עיי פר' צה למשור רמת-הנbor,
כדי לנתק את הקביש היהודי שעמד לדשוננו והוביל מן העמק ג'גיל,
בקרבת כפר-כמא הצ'רסקי.

התקפה על סג'ירה בה נפל צבי ז'יל

אל : גולני
מאת : דדור

— — — ביום שני, 11.6.48, בשעה 09.15 נתגלתה תנועת מבוגרות רבות הפות
מצד עילובן ומד גנזרת. המכוניות (4-5 עשרות) הגיעו לקרבת המסתנה וכן עד טורען.
פההה צבאים ירו מוק זהלו לנעו במקביל לביש לא liaison בין גבעות סביה ואספוגיה לפקדי
גנזרה בכל ואיזור 8 מילוטות. חועקי את כל הכוחות הרדיבים אל לה-חהה.
פקודת-כוננות נשלחה למפקה-דאזר ולמשלים. בשעה 09.30 יצאה משלקה מתגבורת
בדמוי לוחם את משלט מס' 3 הוא ■גבעת-טורען■.

האריך תחילת לאתកוטם לעבר הגבעות הדרומיות בזעדי של אס מרגמות וטחנות המריעים את המשלטים התוססים על ידי אונס. מתקפת "ברטלי" נסגרה גם פאראיב על המשלט שארו הזרבה לחוויה. עד הגבעה נישש קרב קצר בשטח של 100 מ'. תלמידינו נפוץ שני חכחות, כי אחד לעבר. כעבור דקוט טפס ויאב את המשלט מטרופ נכו פגבור משלט מס' 4 — ובאותו שבי בגבעת "טראז" למזרדו המשלים המוצב ומשלט מס' 45 שהזעיק ע"י מתקפת היישובתי, הדיע על אויב הנמצא בשטח 500 מ' מפניבר לו. מצד נסלהה למשלט זה מרגמת רדיבית בת 2" מכונת-ירידת שנמצאה במשלט האיסוני (משלט מס' 1) תיעברה מצד לטוח' השלה לאטם בסמוך למשלט המוצב ע"י מתקפת-ירידת טרייב. אף מרגמות 3" הולכת בתקנות המשלט הוואן.

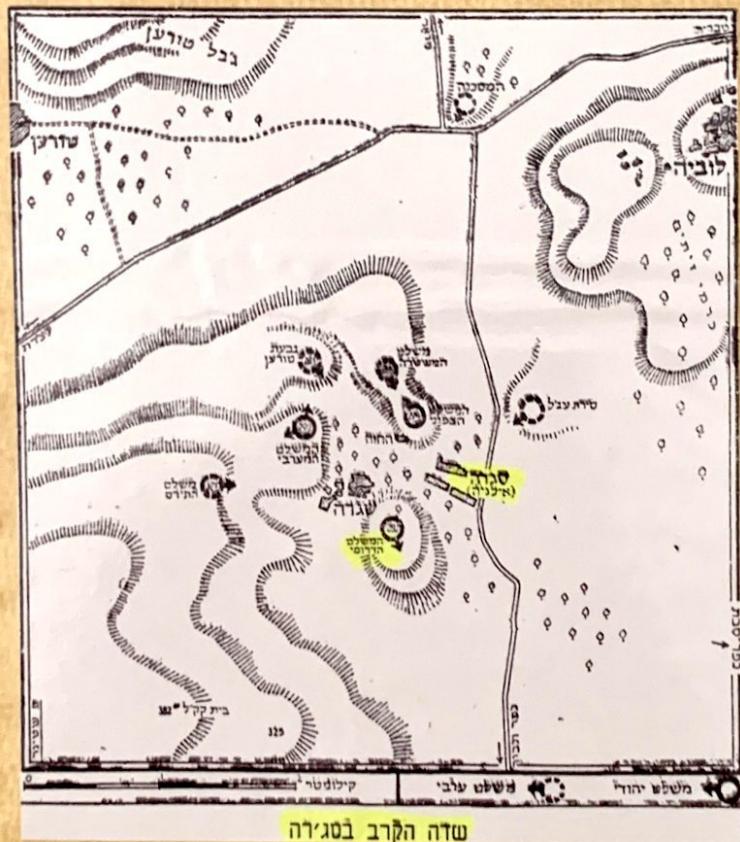
חולץ על המשלטים הילך וגבר. המתקפה השניה מ-ברטלי נסגרה במוחדר ובפטני של "משלט-המשורה" (משלט מס' 2) וינסהה לחסום מטה באש את מתקעת יתאייב על גבביש. המתקפה נסגרה בשדה אס פגעה לאיבר בשלושה עברים ולא יילא פלבי, לסגת ולהטוט ופגדות נזהות יותר להתגוננות. אביזוריהם של מתקלאן צ רוד פרגז לזרע 2 ביחסן פגידי. ברק' נשלחו לעורם. אלה יכלו לחטקרב למשלט-המשורה מחמת אש-האיבר. והחלו לסגת בחזרה משדרוי ואט אונס' המשלט. החלו לסגת גם הם, אך באיסדר ובחורס-וירות (פגידי-המחלקה ושני הביצים נפגעו פוד קדם לב), ובתקאה מכך נפגעו אנשים נוספים מהם. המתקפה שהזעיקה באוקי" (משלט מס' 4) נלהקה ע"י איזיב-טעלת מנוריה חוף עד קדם לבו את בגבעת-טראז. ע"י כה שתקוף ממורם — מ-השביל המוליך לסירה מכיוון טורען. המתקפה הוללה לסגת לאס' שבועות מרגע מתקפה וכמה בעזען (בזמןם שני מיליכים). 15 דקות איזיב נסוגה גם מתקפת "זדר". שחקה במדרכה של המשלט המערבי (משלט מס' 5) לא ניתן לדכו את המביבים: איזען בחומם מקריה-הלם רבים. וודה' האגושים יירה כמעם להולטין, וברובם התפזרו בין בתירזת-הבדבב. מכונת-הידיה המשיכו לחתק את בגבעת-טורען ולאחר נסיגתם מ-המתקף והמתקף שבקרבותם, גם את המשלטים ש丑ובנו, ופזרו את האויב מלסתישן ולחתקם. בשעה שסירה יודה' בזבב בפוד המשלט המערבי (משלט מס' 6) ואיזיב החל להסתנן אל בין בת-סירה הפליקת-טראזן המערבי, הבוגן על המושבה התבסס מזמן זה על גתת'ה, והזעיק ע"י הנזירים שלא' גולו ברכות.

אחרי-ההזרים פרצו 5 משורני-איבר ו-3 זוליט לאיזיב ובביסי גראמי' יהולן לסתה למשבצת 2 פיגטיטים שהגיעו לתגבורת. שהובסה למשבצת במושיעים עד קדם לבו. נשלחו לקדם את השדרון ומתקרב בקבוק-מלוטוב הילך בין אגשי העמדות הפוריות לבביס. אלא שלכל פטללה לא הגיעו כיוון שהשורני-האיבר לא ניכם היו לחתק. זם פוד ובשעה מאוחרת אף נסוגה. פינוי המצועים מן המושבה נעשה בעוררת משווינטם. שדרו את דרכם משדר המשבצת, נשלפו נלפומים באש שרירוני ואויב הונתקה עליהם מסידות-אל-עג'ל, השלודה

פדרומית-ימערבית של רכס-ילובי. ברכס חוריה תביוא המשורינים הגדולה קוטנה ובאנשים גן כל' נשק מעטיפה, שנלקטו מקומות שונים, ותוספת התהוותת מוכנת-יריה נספהה שוגייעה עב התגבורות, החליפה מיד את הא-שורצלווה" שוויתה טצבת בהaq שופטיקה מלפזול עוד מוקדם לכך. כיתת-התגבורות הוצאה בפתחה המערבי של המושבג בין היישטים שעברבת בית-הספר, על-מנת שתחסום את תנועת-האזורים המונחים להתקדם ממערב סגדת הערבית 2' כיתות מזרוכת "דרור" שנמצאה במושבת והזבב בין המושלים העפוני (משלחת מס' 1) ובין החרת, כדי ללחום פירצה שבמערך האפוני.

זה לא הפגונה קלה בנסיבותיהם מзываה שיחידותיו הרגליות חפסו או המשלטם
הפטישים, ולפערדים היה תוטה שוב את מרgeomתי וחותמי ולודעיש את גומשנה
ביחס אן הוחזק אחד הפצעים חזק דורך חילין תחנת העוריה-הראשונה. שנמצאה בחד
בונטי-תאושבתה: חרואת-הפטישתי, דץ ישעיהו מורה, טטיפל אורה שעיה בפציעות
בדרך ואנדרים נסעו ברכבתה, וכן כדי כדי אוטרו עדות מרgeomות האיבר מאחוריו המדרון
הקדמי של גבעה-טורען, ומיד בותה לשם אש-מרגמות ומכונת-יריגת. — פועלה שש-תקה

לומן מה את הפוגות מרגמותיו של האויב. ביגנום החלו קבוצות-אויב קטנות לסתנן מפוגעה חדרית לעבר המשלטי-הזרדי (משלט מס' 7). מיגני-המשלט נגרשו למם לאחור עד פוח קרוב והתחפה קרבידרמוניים. לאחריו חור האויב ונגנו לבפר.

מאותה שעה ספקה פעילות כוחות הרגלים של האויב. על אף נסיגתם של כוחותינו נראתה תמייה כי גדרו לאויב אבדות כבדות. ואף הוא הודיע לאופי-הפלט בין המשלטים למשרעות והחפוגות נבר וחל. בתגובה לכך נפוגעו חוטי-הפלט בין המשלטים למטה וקשר נזתק. פגנו אחד פגע בעמדות הביתה, שהיתה מוגנת בקרבת בניין בית-הספדה וחדרים נפוגו. המשלטים והוחנו בכוחות דילילים למדין. בקשוי ותסחאת גם לילת טלית נספת כדי להחליף את היחידה המוחיקה במשלט האצטני.

בלילה חודש הקשר הטלפוני עם המשלטים. הבודדים הובילו לחדרי ומטבח לביתו ואולמים בעפללה. רבים מן הנפגעים היו מקלענים. — ועל כן אומנו בלילה להפכים אדריכים להפקיד וזה אספקה העולה למשלטים. ואנשי המבצעים אורגנו לגונדרזאקסטר. לאחר מכן פתחנו בהרעה מרגמות על משלטי-האויב. ואחריה יצא פטיש לסידר אז שבד ההפקד האצטני ומצא שם את משלטי האויב ריקים. עם שחר נשלחו מבחרין לאסוף את

ההרוגים מדרך-הנסיפה לצד "גבעת-טורען". שעות הבוקר הראשונות של השבת, 12.6.48, היו שקטות. סברנו שהאויב החליט לכבד את הפוקה להפסקת-האש; אלא שבשעה 10.00 חוף האויב שוב את גבעת-טורען ולא הביא לאנשיו לאסוף את ההרוגים מן השטח. בשעה 14.15 פתח האויב בהרעה מרגמה קלה. עמדת המרגמה אורה, ואש מכ"י שלנו ומספר פגוי 3' שתקה. חילופי יריות קלים ונמשכו לשעונים עד הערב.

בלילה יזאה כיתה מוגברת לסרוק את סבירה העדרית. הגיעו עד המשלט המערבי ומצענתו ריק. היחידה נאהוה במשלט.

בימים הראשונים, 13.6.48, לא נרו כל יריות. אנשי האויב צעו על המשלטים בגלווי. ה"הפגזה" נשתרה למשהן. — — —

עמך לאצטנא

- גוד "דורר" תקופה זאת לבויה. הילקון נ בשלת.
- החילונים חוויה לאויר גוףם מושלם עזים. התהילה נטה באהר.
- "הפלג'ו נטליק" מילש בילאי לאויר גוףם עזים. חוץ מכך עזים נטה באהר נטלאו עזים עזים שניהם לאויר. שלושה מין אויר וווקטם גורמי נטלאו נטלאו. אונשוון חזרו בשלום לבסיסם.

בזמן מלחמה

St. C. - 1. 3 N S öf to Wren Brg Rd.

۱۵۶۱

הכינון, חכימוי, מילוי, גיבוב, סדרת גיבובים, גיבובים
הנורא, גיבובים הנוראים, גיבובים הנוראים, גיבובים הנוראים,

כדי שיר שיר על רגא
כ. ברגה שיר שלם ונשען ביכך
וירג'ין פלי סטיר ג'וינר גות ג'ז'ז
'סכלוק' ו'סכלוק' ג'וב'ז'ו'ם האנט'ז'ו'ז'ו'ם
כאנר ג'אנר (הויבת).

אכ' מ' אכ' מ', אך לא שאל שאל
דוחך ווא גאנט זונט דע' דה
גאנט ערין הלאה
האנטזטן עיגונא איה הילדה
אכ' אער אער ג'ה גערן געפינטן.

"או הבנתי כי עליינו להמשיך
כי בערבי שישי נצא
ובערב חולין נשב
"בריזה" השוקטת
וכל צעדיינו יפגינו
אפטיות והמשכיות

ורק הדממה והשתיקה
השוד והשבר-
השגיוון בשניים-
יעידו
כמה איבדנו
ועוד כמה חלק מאיתנו
מת גם הוא עמד.

哉ָכֶר

יזָכֵר עַמִּי יִשְׂרָאֵל אֶת בָּנָיו וּבָנֹתָיו
אֲשֶׁר חִרְפָּוּ נְפָשָׁם בַּמְאָקָם עַל הַמִּדְיָנִית בְּדָרֶךְ
וְאֶת תִּילִי צְבָא-הַגָּנָה-לִיְשָׂרָאֵל
אֲשֶׁר נִפְלָוּ בְּמַלחְמֹות יִשְׂרָאֵל.

יזָכֵר יִשְׂרָאֵל וַיַּתְפְּרַךְ בָּזְרָעָיו
וַיִּאֲבַל עַל זֶה הָעוֹלָמִים וְחַמְדַת הַגּוֹרָה
וַיִּקְרַשְׁתּוּ חֶרְצָוֹן וְמִסְרָרוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפָּוּ בְּמִעֲרָכֹת הַכְּבָדוֹת.

יְהִי גָּבוֹרִי קָדוֹר וְהַנְּצָחָן
הַנְּאָמְנִים וְהַאֲמִיצִים
חַתוּמִים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר הַזֶּה.

